

ISSN (Print)2616-6887
ISSN (Online) 2617-605X

ВЕСТНИК
ЕВРАЗИЙСКОГО
НАЦИОНАЛЬНОГО
УНИВЕРСИТЕТА
ИМ. Л.Н. ГУМИЛЕВА

BULLETIN
of
L.N. GUMILYOV
EURASIAN NATIONAL
UNIVERSITY

Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ
ЕУАЗИЯ ҰЛТТЫҚ
УНИВЕРСИТЕТІНІҢ
ХАБАРШЫСЫ

САЯСИ ҒЫЛЫМДАР. АЙМАҚТАНУ. ШЫҒЫСТАНУ. ТҮРКІТАНУ сериясы

POLITICAL SCIENCE. REGIONAL STUDIES. ORIENTAL STUDIES.
TURKOLOGY Series

Серия **ПОЛИТИЧЕСКИЕ НАУКИ. РЕГИОНОВЕДЕНИЕ. ВОСТОКОВЕДЕНИЕ.**
ТЮРКОЛОГИЯ

№ 2 (127)/2019

1995 жылдан бастап шығады
Founded in 1995
Издается с 1995 года

Жылына 4 рет шығады
Published 4 times a year
Выходит 4 раза в год

Нұр-Сұлтан, 2019
Nur-Sultan, 2019
Нур-Султан, 2019

Бас редакторы
Нургазина Р.А.
с.ғ.д., проф. (Қазақстан)

Бас редактордың орынбасары
Бас редактордың орынбасары

Нечаева Е.Л., с.ғ.к., проф. (Қазақстан)
Әбішева М.М., т.ғ.к., доцент (Қазақстан)

Редакция алқасы

Абжаппарова Б.Ж.	т.ғ.д. (Қазақстан)
Азмуханова А.М.	т.ғ.к. (Қазақстан)
Анар Сомунгуоглу	доцент (Түркия)
Әбдуәлиұлы Б.	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Әлібекұлы А.	ф.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Әлиева С.К.	т.ғ.к., проф. (Қазақстан)
Бирюков С.В.	с.ғ.д., проф. (Ресей)
Габдулина Б.А.	т.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Грегори Глиссон	PhD д-ры, проф. (Германия)
Дәркенов К.Г.	т.ғ.к. (Қазақстан)
Дронзина Т.	с.ғ.д., проф. (Болгария)
Дүйсембекова М.К.	с.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Жолдыбалына А.С.	PhD д-ры, доцент (Қазақстан)
Жолдасбекова А.Н.	с.ғ.к., проф. (Қазақстан)
Звонарева Л.У.	т.ғ.д., проф. (Ресей)
Зимони Иштван	проф. (Венгрия)
Ибраев Ш.	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Ирфан Шахзад	PhD д-ры (Пакистан)
Каиржанов А.К.	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Кайыркен Т.З.	т.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Кожирова С.Б.	с.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Конкобаев К.	ф.ғ.к., проф. (Қырғыз Республикасы)
Копежанова Д.Е.	PhD д-ры, доцент (Қазақстан)
Ласлу Марац	PhD д-ры, проф. (Нидерланды)
Мандана Тишехьяр	PhD д-ры (Иран)
Невская И.А.	PhD д-ры (Германия)
Нұрбаев Ж.Е.	т.ғ.к. (Қазақстан)
Октай Танрисевер	PhD д-ры, проф. (Түркия)
Оспанова А.Н.	PhD д-ры, доцент (Қазақстан)
Пунит Гаур	PhD д-ры, проф. (Индия)
Пауло Ботта	PhD д-ры, проф. (Аргентина)
Рыстия И.С.	PhD д-ры (Қазақстан)
Сейт Али Авджу	PhD д-ры (Түркия)
Сомжүрек Б.Ж.	т.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Тәштемханова Р.М.	т.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Хасрет Чомак	PhD д-ры, проф. (Түркия)
Шаймердинова Н.Г.	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)

Редакцияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Нұр-Сұлтан қ., Сәтпаев к-сі, 2, 349 б.

Тел.: +7(7172) 709-500 (ішкі 31-434)

E-mail: vest_polit@enu.kz, web-site: <http://bulpolit.enu.kz/>

Жауапты хатшы, компьютерде беттеген: Е.А. Изтелеуова

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің хабаршысы.

САЯСИ ҒЫЛЫМДАР, АЙМАҚТАНУ, ШЫҒЫСТАНУ, ТҮРКІТАНУ сериясы

Меншіктенуші: ҚР БҒМ «Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті» ШЖҚ РМҚ

Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігінде тіркелген. 25.05.18 ж. № 17125-

Ж -тіркеу куәлігі

Мерзімділігі: жылына 4 рет

Тиражы: 35 дана

Типографияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Нұр-Сұлтан қ., Қажымұқан к-сі, 13/1, тел.: +7(7172)709-500

(ішкі 31-434)

© Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті

Editor-in-Chief

Roza Nurtazina

Doctor of Political Sciences, Prof. (Kazakhstan)

Deputy Editor-in-Chief
Deputy Editor-in-Chief

Yelena Nechayeva, Can. of Political Sciences, Prof. (Kazakhstan)

Madina Abisheva, Can. of Historical Sciences, Assoc.Prof. (Kazakhstan)

Editorial board

Bekzhan Abdualiuly	Doctor of Philology, Prof. (Kazakhstan)
Bibikhadisha Abzhapparova	Doctor of Historical Sciences (Kazakhstan)
Aiman Azmukhanova	Can. of Historical Sciences (Kazakhstan)
Akzhigit Alibekuly	Can. of Philology, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Saule Aliyeva	Can. of Historical Sciences, Prof (Kazakhstan)
Anar Somuncuoglu	Assoc.Prof. (Turkey)
Sergey Biryukov	Doctor of Political Sciences, Prof.(Russia)
Kurmangali Darkenov	Candidate of Historical Sciences (Kazakhstan)
Tatyana Dronzina	Doctor of Political Sciences, Prof.(Bulgaria)
Maira Dyussebekova	Can. of Political Sciences, Assoc.Prof.(Kazakhstan)
Bagysh Gabdulina	Can. of Historical Sciences, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Gregory Glisson	PhD, Prof. (Germany)
Hasret Çomak	PhD, Prof. (Turkey)
Shakir Ibrayev	Doctor of Philology, Prof. (Kazakhstan)
Irfan Shahzad	PhD (Pakistan)
Abai Kairzhanov	Doctor of Philology, Prof. (Kazakhstan)
Tursynkhan Kaiyrken	Doctor of Historical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Kadyraly Konkobayev	Can. of Philology, Prof. (Kyrgyzstan)
Svetlana Kozhirova	Doctor of Political Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Danagul Kopezhanova	PhD, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
László Marác	PhD, Prof. (Netherlands)
Mandana Tishehyar	PhD in International Studies (Iran)
Irina Nevskaya	PhD (Germany)
Zhaslan Nurbayev	Candidate of Historical Sciences (Kazakhstan),
Aigerim Ospanova	PhD, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Oktay Tanrisever	PhD, Prof. (Turkey)
Punit Gaur	PhD, Prof. (India)
Paulo Botta	PhD, Prof. (Argentina)
Indira Rystina	PhD (Kazakhstan)
Seyit Ali Avcu	PhD (Turkey)
Baubek Somzhurek	Can. of Historical Sciences, Assoc.Prof.(Kazakhstan)
Raihan Tashtemkhanova	Doctor of Historical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Nurila Shaymerdinova	Doctor of Philology, Prof. (Kazakhstan)
Akbota Zholdasbekova	Can. of Political Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Alua Zholdybalina	PhD, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Lola Zvonareva	Doctor of Historical Sciences, Prof. (Russia)
Zimonyi István	Prof. (Hungary)

Editorial address: 2, Satpayev str., of.349, Nur-Sultan city, Kazakhstan, 010008

Tel.: +7(7172) 709-500 (ext. 31-434)

E-mail: vest_polit@enu.kz, web-site: <http://bulpolit.enu.kz/>

Responsible secretary, computer layout: Yelena Izteleuova

Bulletin of the L.N.Gumilyov Eurasian National University POLITICAL SCIENCE. REGIONAL STUDIES. ORIENTAL STUDIES. TURKOLOGY Series

Owner: Republican State Enterprise in the capacity of economic conduct «L.N.Gumilyov Eurasian National University» Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan

Registered by Ministry of information and communication of Republic of Kazakhstan

Registration certificate No. 17125-Ж from 25.05.2018

Periodicity: 4 times a year

Circulation: 35 copies

Address of printing house: 13/1 Kazhimukan str., Nur-Sultan, Kazakhstan 010008; tel.: +7(7172) 709-500 (ext.31-434)

© L.N.Gumilyov Eurasian National University

Главный редактор
Нургазина Р.А.
д.полит.н., проф. (Казахстан)

Зам. главного редактора
Зам. главного редактора

Нечаева Е.Л., к.полит.н., проф. (Казахстан)
Абишева М.М., к.ист.н., доцент (Казахстан)

Редакционная коллегия

Абдуалиулы Б.	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Абжаппарова Б.Ж.	д.ист.н. (Казахстан)
Азмуханова А.М.	к.ист.н. (Казахстан)
Алибекулы А.	к.ф.н., доцент(Казахстан)
Алиева С.К.	к.ист.н., проф. (Казахстан)
Анар Сомунгуоглу	доцент (Турция)
Бирюков С.В.	д.полит.н., проф. (Россия)
Габдулина Б.А.	к.ист.н., доцент (Казахстан)
Грегори Глиссон	д-р PhD, проф. (Германия)
Даркенов К.Г.	к.и.н. (Казахстан)
Дронзина Т.	д.полит.н., проф. (Болгария)
Дюсембекова М.К.	к.полит.н., доцент (Казахстан)
Жолдыбалина А.С.	д-р PhD, доцент (Казахстан)
Жолдасбекова А.Н.	к.полит.н., проф. (Казахстан)
Звонарева Л.У.	д.ист.н., проф. (Россия)
Зимони Иштван	проф. (Венгрия)
Ибраев Ш.	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Ирфан Шахзад	д-р PhD (Пакистан)
Каиржанов А.К.	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Кайыркен Т.З.	д.ист.н., проф. (Казахстан)
Кожирова С.Б.	д.полит.н., проф. (Казахстан)
Конкобаев К.	к.ф.н., проф. (Кыргызстан)
Копежанова Д.Е.	д-р PhD, доцент (Казахстан)
Ласлу Марац	д-р PhD, проф. (Нидерланды)
Мандана Тишехьяр	д-р PhD (Иран)
Невская И.А.	д-р PhD (Германия)
Нурбаев Ж.Е.	к.и.н. (Казахстан)
Октай Танрисев	д-р PhD, проф. (Турция)
Оспанова А.Н.	д-р PhD, доцент (Казахстан)
Пунит Гаур	д-р PhD, проф. (Индия)
Пауло Ботта	д-р PhD, проф. (Аргентина)
Рыстина И.С.	д-р PhD (Казахстан)
Сейт Али Авджу	д-р PhD (Турция)
Сомжурек Б.Ж.	к.ист.н., доцент (Казахстан)
Таштемханова Р.М.	д.ист.н., проф. (Казахстан)
Хасрет Чомак	д-р PhD, проф. (Турция)
Шаймердинова Н.Г.	д.ф.н., проф. (Казахстан)

Адрес редакции: 010008, Казахстан, г. Нур-Султан, ул. Сатпаева, 2, каб. 349

Тел.: +7(7172) 709-500 (вн. 31-434)

E-mail: vest_polit@enu.kz, web-site: <http://bulpolit.enu.kz/>

Ответственный секретарь, компьютерная верстка: Е.А. Изтелеуова

Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н.Гумилева.
Серия: ПОЛИТИЧЕСКИЕ НАУКИ. РЕГИОНОВЕДЕНИЕ. ВОСТОКОВЕДЕНИЕ. ТЮРКОЛОГИЯ
Собственник: РГП на ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
Зарегистрирован Министерством информации и коммуникаций Республики Казахстан
Регистрационное свидетельство № 17125-Ж от 25.05.18 г.

Периодичность: 4 раза в год

Тираж: 35 экземпляров

Адрес типографии: 010008, Казахстан, г. Нур-Султан, ул. Кажымукана, 13/1, тел.: +7(7172)709-500 (вн.31-434)

© Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева

МАЗМҰНЫ

САЯСИ ҒЫЛЫМДАР

<i>Айтбаев Д.Е., Габдулина Б.А.</i> Үкіметтік емес сектордың мемлекет ісіне араласуының әлемдік тәжірибелері.....	10
<i>Арын Е.М., Арин Р.С.</i> Мемлекеттік орган мен қоғамның коммуникативті қатынасының институционалды негіздері: қалыптастырудың қазақстандық тәжірибесі.....	17
<i>Байсултанова К.Ш.</i> Қазіргі трансұлттық үдерістер және еліміздің ұлттық қауіпсіздігі.....	31
<i>Жанпейісова Қ.Д., Бюлегенова Б.Б., Габдулина Б.А.</i> Рухани жаңғыру процесіндегі қоғамның саяси мәдениетінің қалыптасуы мен дамуы.....	37
<i>Ли Ян</i> Шыңжаңдағы дін: тарих және қазіргі заман.....	45
<i>Насимов М.Ө.</i> Ұлттық сана және оның негізгі түсініктері.....	53
<i>Өтеғұлов О.Ж., Бюлегенова Б.Б., Шерьязданова Г.Р.</i> Ядролық баланс: таралу мен тежелу.....	61
<i>Тажибаяев Р.И.</i> АҚШ-тың Еуропа Одағына қатысты ұстанған саясаты.....	69

АЙМАҚТАНУ

<i>Мовкебаева Г.А., Бимагамбетова Ж.Т., Тоғузбаева А.К., Юрлова Д.А.</i> ЕО-ЕАЭС-СРЭБ: Еуразиялық кеңістіктегі энергетикалық саясатты дамытудағы акторлар мүдделері.....	86
<i>Шенин А.С., Оспанова А.Н., Изтелеуова Е.А.</i> АҚШ Ауғанстанда: Американдық истеблишменттегі ішкі консенсустық жоқтығы және түсініксіз перспективалар.....	93

ШЫҒЫСТАНУ

<i>Ахметова А.Т., Әлібекұлы А.</i> АСЕАН (ОШАЕА) мен Корея Республикасының экономикалық серіктестігі: даму үдерісі мен келешегі.....	99
<i>Еркін Ә.С., Абжаппарова Б.Ж.</i> Оңтүстік Кореяның сыбайлас жемқорлыққа қарсы «OPEN» бағдарламасы.....	109
<i>Ильясова З.С., Кенбаев Ш.О.</i> Араб ұлты метаэтникалық қоғамдастық ретінде.....	117
<i>Қунанбаева Г.А., Кайыркен Т.З.</i> Шыңжаң өлкесіндегі буддизм ескерткіштері және оларды зерттеудегі қытай тарихнамасы.....	126
<i>Құрманғали Г.Қ.</i> Судан мәдениетіндегі туризмнің орны: тарихы мен қазіргі жағдайы.....	134
<i>Таирова Н.Р.</i> «Цифрлы Қазақстан» және «Цифрлы Жібек Жолының» жүзеге асырылуы. Бір шынжырдың түйіні: киберқауіпсіздіктің мәселелері.....	142

ТҮРКІТАНУ

<i>Әбдуәли Б.</i> Қазақ тіліндегі Ә дыбысының шығу тарихы.....	151
<i>Алимбеков Р.Ж.</i> Тарихи деректердегі Қорқыт және оның дәуірі.....	157
<i>Бастамитова А.Т.</i> Түркі халықтарының жылқыға байланысты дәстүрлі ойындары.....	165
<i>Қусаинова А.Б.</i> Түркі тілдеріндегі «итке» қатысты паремиялардың ерекшеліктері.....	172
<i>Сайтұлла Моллақаназатұлы</i> Қарахан мемлекеті тұсындағы алғашқы Құран аудармасы.....	177
<i>Ярыгин С.А., Каликов Р.К.</i> Қазақстандағы ноғайлықтардың тарихының негізгі кезеңдері.....	185

CONTENTS

POLITICAL SCIENCE

<i>Aitbayev D.E., Gabdulina B.A.</i> Global experience of non-government sector participation in public affairs.....	10
<i>Aryn Y.M., Aryn R.S.</i> Institutional Fundamentals of Communicative Relations of State Bodies and Society: Experience of Kazakhstan.....	17
<i>Baisultanova Ch.K.</i> Modern Transnational Processes and National Security of the Country.....	31
<i>Zhanpeïssova K.D., Byulegenova B.B., Gabdulina B.A.</i> The formation and development of political culture in the process of spiritual revival of society.....	37
<i>Li Yang</i> Religion in Xinjiang: history and present.....	45
<i>Nassimov M.O.</i> National consciousness and its main concepts.....	53
<i>Otegulov O.J., Byulegenova B.B., Sheryzdanova G.R.</i> Nuclear Balance: Spread and Deterrence.....	61
<i>Tazhibayev R.I.</i> US policy towards the European Union.....	69

REGIONAL STUDIES

<i>Movkebayeva G.A., Bimagambetova Zh.T., Toguzbayeva A.K., Yurlova D.A.</i> Connecting EU-EAEU-SREB: interests of actors in development of energy policy on the Eurasian space.....	86
<i>Shenin A.S., Ospanova A.N., Izteleuova Ye.A.</i> US in Afghanistan: Unclear Perspectives and Lack of Consensus within the American Establishment.....	93

ORIENTAL STUDIES

<i>Akhmetova A.T., Alibekuly A.</i> Economic cooperation between ASEAN and Republic of Korea: development process and prospects.....	99
<i>Yerkin A., Abzhapparova B.</i> South Korean anti-corruption program «OPEN».....	109
<i>Ilyassova Z.S., Kenbayev Sh.O.</i> The Arab nation as a meta-ethnic community.....	117
<i>Kunanbayeva G.A., Kairken T.Z.</i> Buddhist monuments in the Xinjiang region and the historiography of their study.....	126
<i>Kurmangali G.K.</i> The Role of Tourism in Sudanese Culture: History and the Contemporary Position.....	134
<i>Tairova N.R.</i> «Digital Kazakhstan» and «Digital realization of Silk way» - main links of one chain: problems of cyber security.....	142

TURKOLOGY

<i>Abdualiuly B.</i> The history of sound ə (ä) in the Kazakh language.....	151
<i>Alimbekov R.Zh.</i> Korkut and his era in historical sources.....	157
<i>Bastamitova A.</i> Horse traditional games of Turkic peoples.....	165
<i>Kussainova A.B.</i> Features of paremia on the basis “dog” in Turkic languages.....	172
<i>Saipulla Mollakanagatuly</i> The first translation of the Koran in the Karakhanid state.....	177
<i>Yarygin S.A., Kalikov R.K.</i> The main phases of the earliest Nogais’ history in Kazakhstan.....	185

СОДЕРЖАНИЕ

ПОЛИТИЧЕСКИЕ НАУКИ

<i>Айтбаев Д.Е., Габдулина Б.А.</i> Мировой опыт участия неправительственного сектора в государственных делах.....	10
<i>Арын Е.М., Арын Р.С.</i> Институциональные основы коммуникативных отношений государственных органов и общества: казахстанская практика конструирования.....	17
<i>Байсултанова К.Ч.</i> Современные транснациональные процессы и национальная безопасность страны.....	31
<i>Жанпейісова К.Д., Бюлегенова Б.Б., Габдулина Б.А.</i> Становление и развитие политической культуры в процессе духовного возрождения общества.....	37
<i>Ли Ян</i> Религия в Синьцзяне: история и современность.....	45
<i>Насимов М.О.</i> Национальное сознание и ее основные понятия.....	53
<i>Өтегүлов О.Ж., Бюлегенова Б.Б., Шерьязданова Г.Р.</i> Ядерный баланс: распространение и сдерживание.....	61
<i>Тажибаяев Р.И.</i> Политика США по отношению к Европейскому Союзу.....	69

РЕГИОНОВЕДЕНИЕ

<i>Мовкебаева Г.А., Бимагамбетова Ж.Т., Тогузбаева А.К., Юрлова Д.А.</i> Сопряжение ЕС-ЕАЭС-ЭПШП: интересы акторов в развитии энергетической политики на евразийском пространстве.....	86
<i>Шенин А.С., Оспанова А.Н., Изтелеуова Е.А.</i> США в Афганистане: неясные перспективы и отсутствие консенсуса внутри американского истеблишмента.....	93

ВОСТОКОВЕДЕНИЕ

<i>Ахметова А. Т., Әлібекұлы А.</i> Экономическое сотрудничество АСЕАН и Республики Корея: процесс развития и перспективы.....	99
<i>Еркін Ә.С., Абжаппарова Б.Ж.</i> Южнокорейская антикоррупционная программа «OPEN».....	109
<i>Ильясова З.С., Кенбаев Ш.О.</i> Арабская нация как метаэтническая общность.....	117
<i>Кунанбаева Г.А., Кайыркен Т.З.</i> Буддийские памятники в Синьцзянском крае и историография их изучения.....	126
<i>Құрманғали Г.Қ.</i> Место туризма в суданской культуре: история и современное состояние.....	134
<i>Таирова Н.Р.</i> «Цифровой Казахстан» и «реализация цифрового Шёлкового пути» - звенья одной цепи: проблемы кибербезопасности.....	142

ТЮРКОЛОГИЯ

<i>Абдуалиулы Б.</i> История возникновения звука ә (ä) в казахском языке.....	151
<i>Алимбеков Р. Ж.</i> Коркыт и его эпоха в исторических источниках.....	157
<i>Бастамитова А.Т.</i> Конные традиционные игры тюркских народов.....	165
<i>Қусаинова А.Б.</i> Особенности паремий, относящихся к понятию «собака» в тюркских языках.....	172
<i>Сайпулла Моллаканатаулы</i> Первый перевод Корана в Караханидском государстве.....	177
<i>Ярыгин С.А., Каликов Р.К.</i> Основные этапы ранней истории ногайцев в Казахстане.....	185

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

Журнал «Вестник Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева» издается с 1995 года. В 2018 году, в результате его реорганизации, были сформированы 12 самостоятельных научных направлений - серий журнала.

Серия «Политические науки. Регионоведение. Востоковедение. Тюркология» научного журнала «Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н.Гумилева» выходит с 2018 года и является самостоятельным журналом со своим регистрационным номером, полученным в Министерстве информации и коммуникации РК, а также печатным и онлайн номерами ISSN.

Редакция видит миссию журнала в распространении информации об исследованиях в области социально-гуманитарных наук, способствующей процессу интеграции научных знаний и формированию мировоззрения управленцев новой формации, информационной и методической поддержке вовлеченных в издательский процесс авторов, редакторов, читателей, научных обществ и других заинтересованных лиц и организаций.

В нашей серии освещаются результаты фундаментальных и прикладных исследований, направленных на изучение системы мировой и региональной политики, внутренней и внешней политики современного Казахстана, государственного управления, социально-экономического развития, актуальных вопросов политической науки, истории и теории международных отношений, международной безопасности, мировых интеграционных процессов, проблем комплексного регионоведения и сравнительного страноведения, политических аспектов международных конфликтов, публичной дипломатии и т.д.

Пул авторов журнала географически разнообразен. Среди отечественных авторов, наряду с представителями высших учебных заведений Нур-Султана и Алматы, на страницах журнала выступают исследователи и преподаватели практически всех региональных политологических центров страны, в том числе университетов и институтов, таких как Евразийский научно-исследовательский институт, Казахский национальный университет имени аль-Фараби, Международный казахско-турецкий университет имени Х.А. Яссави, Карагандинский государственный университет имени Е.А. Букетова, Академия государственного управления при Президенте РК, Карагандинская академия МВД РК, Казахский агротехнический университет им. С. Сейфуллина, Университет С. Демиреля, Чжэцзянский университет, АО «Өрлеу», Университет Центральной Флориды, Институт Евразийской интеграции, Казахский университет международных отношений и мировых языков имени Абылай хана, Институт мировых цивилизаций, Павлодарский государственный университет им. С.Торайгырова, Франкфуртский университет, Национальный университет обороны имени Первого Президента и др. Иностранных авторов представляют исследователи из таких стран, как США, Китай, Индия, Германия, Россия, Турция и др.

В состав редколлегии журнала входит 12 докторов политических, исторических и филологических наук, 12 кандидатов политических, исторических и философских наук и 14 PhD, которые представляют такие страны, как Россия, Кыргызстан, Германия, Нидерланды, Турция, Болгария, Венгрия, Пакистан, Индия, Аргентина.

За полтора года в пяти номерах журнала опубликовано 79 статей. Выходу в свет второго номера журнала за 2019 год, как и всех предыдущих выпусков, предшествовала серьезная и напряженная работа отдела научных изданий и редакционной коллегии.

Правила подготовки научных статей и условия их опубликования в выпусках нашей серии помещены на сайте журнала <http://bulpolit.enu.kz/>. Независимое рецензирование поступающих рукописей научных статей организуют заместители главного редактора. Редакционная коллегия играет существенную роль в повышении качества публикаций и предотвращении случаев нарушения исследовательской и публикационной этики. Все статьи проходят процедуру проверки рукописи на предмет самостоятельности

выполнения через систему автоматической проверки на плагиат. Публикацию каждой статьи сопровождают аннотации на казахском, русском и английском языках. Тексты статей редактируются и корректируются.

Решение о публикации или отклонении статей редакционная коллегия принимает, основываясь на рецензии, а также исходя из тематических планов и приоритетов на ближайшие выпуски и степени загруженности редакционного портфеля. Срочность публикации материалов, принятых к рассмотрению, авторам не гарантируется. При отклонении статьи автору направляется мотивированное заключение с изложением оснований для отказа в публикации.

Начиная с данного номера, мы помещаем в журнал «Колонку редактора», которая будет отражать наиболее актуальные вопросы и стратегические задачи издания, а также рекомендации главного редактора серии «Политические науки. Регионоведение. Востоковедение. Тюркология».

Напоминаем авторам о том, что правила и условия подготовки научных статей надо знать и твердо им следовать. Критерии для публикации научных статей помещаются в каждом номере журнала, также они имеются на сайте ЕНУ им. Л.Н. Гумилева. Следование данным правилам, в том числе требованиям по техническому, методологическому и библиографическому оформлению, не только ускоряет и улучшает процесс рецензирования и редактирования, но и сокращает необходимость дополнительной переписки с авторами и предоставления телефонных разъяснений со стороны наших менеджеров.

Отдел научных изданий и редакционная коллегия систематически совершенствуют данный проект и осуществляют политику поступательного развития журнала с перспективой включения его в базы данных Scopus и Web of Science.

Отметим, что Серия «Политические науки. Регионоведение. Востоковедение. Тюркология» входит в перечень научных изданий, рекомендуемых Комитетом по контролю в сфере образования и науки МОН РК для публикации основных результатов научной деятельности, в каталог Национальной академической библиотеки Республики Казахстан. Начиная с третьего номера 2018 года, каждой статье присваивается идентификатор цифрового объекта DOI.

Для дальнейшего продвижения журнала в глобальное пространство научной информации редакционной коллегии необходимо проводить работу по расширению географического разнообразия авторов и обращать особое внимание на качество статей. Согласно рекомендациям по развитию научных журналов компании Clarivate Analytics редколлегия журнала должна приглашать к публикации специалистов, работающих в разных научно-исследовательских организациях, ученых, молодых исследователей из зарубежных стран.

Редакция нашего издания приглашает авторов к публикации результатов своих исследований на страницах журнала «Вестник Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева. Серия Политические науки. Регионоведение. Востоковедение. Тюркология». Данная возможность предоставляется как преподавателям вузов и научным сотрудникам, так и магистрантам, докторантам

*С уважением, главный редактор,
доктор политических наук,
профессор ЕНУ им.Л.Н.Гумилева
Нуртазина Р.А.*

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы. Саяси ғылымдар. Аймақтану. Шығыстану. Түркітану сериясы, № 2 (127)/2019, б. 99-108
<http://bulpolit.enu.kz/>; E-mail: vest_polit@enu.kz

XFTAP 11.25.67

А.Т. Ахметова¹, А. Әлібекұлы²

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Нұр-Сұлтан, Қазақстан
(E-mail: ¹a.akhmetovarailym@gmail.com, ²alibekuly_a@mail.ru)

АСЕАН (ОШАЕА) мен Корея Республикасының экономикалық серіктестігі: даму үдерісі мен келешегі

Аңдатпа. Бұл мақалада қазіргі әлемдік аренадағы орны ерекше – Оңтүстік-Шығыс Азия елдері мен Корея Республикасының экономикалық серіктестігі қарастырылады. Оңтүстік Корея біраз уақыт ішінде аграрлы мемлекеттен жоғары технологиялар мекеніне айналып, ел экономикасы әлем елдері бойынша 12-ші және Азия бойынша 4-ші сатыға орнықты. Бүгінде ол саяси-экономикалық, мәдени-әлеуметтік ортада жетекші рөлге ие. Ал Оңтүстік-Шығыс Азия аймағы маңызды геосаяси территорияда орналасқандықтан, оның экономикалық, стратегиялық маңызы жоғары. Аймаққа кіретін он мемлекетті Оңтүстік-Шығыс Азия елдерінің ассоциациясы (АСЕАН) ұйымы біріктіреді. АСЕАН құрылғаннан бергі уақытта, ол өзін әлемдегі ең қарқынды дамып келе жатқан аймақтық топ ретінде танытты. Аймақтағы барлық дерлік мемлекеттердің экономикалық дамуында өзіндік ерекшелік бар. Олардың барлығы үкіметтің тікелей қатысуы бар ішкі нарықтық жүйеге қатаң бағытталған жүйеден алшақтап, сыртқы экспортқа жұмыс жасауда. Бұл стратегия өз кезегінде аймақтағы мемлекетаралық экономикалық серіктестікке жол ашты. АСЕАН-ның сыртқы экономикалық саясатындағы басты серіктестерінің бірі – Корея Республикасы. Екіжақты серіктестік ауқымы жылдан-жылға кеңейіп, өзінің табысты нәтижесін беруде.

Түйін сөздер: АСЕАН, Корея Республикасы, экономикалық серіктестік, ЖІӨ, интеграция, инвестиция, тауар айналымы, импорт, экспорт.

<https://doi.org/10.32523/2616-6887/2019-127-2-99-108>

Кіріспе. Оңтүстік-Шығыс Азия елдерінің ассоциациясы (АСЕАН) 1967 жылы, яғни Индонезия, Малайзия, Сингапур, Таиланд пен Филиппиндердің сыртқы істер министрлері Бангкок декларациясына қол қойған уақытта құрыла бастады. 1976 жылы декларация Оңтүстік-Шығыс Азиядағы достық және серіктестік келісімімен және іс-әрекет бағдарламасы жөніндегі шекті келісімшартпен толықтырылды. Қазіргі таңға дейін халықаралық ұйымға келесідей елдер мүшелікке кірді: 1984 ж. – Бруней, 1995 ж. – Вьетнам, 1997 ж. – Лаос және Мьянма (Бирма).

Ассоциация 630 млн халқымен жиынттық ЖІӨ-і 2,3 трлн долл. құрап, ең ірі аймақтық ұйымдардың біріне айналып отыр. Бұл аймақтың Оңтүстік Корея үшін экономикалық серіктес ретіндегі орны ерекше. Себебі, аймақтың даму динамикасы өте жақсы және де ол әлемдік сауда жолдары өтетін қолайлы жерде орналасқан. Осы факторларды ескере отырып, АСЕАН мүшелері мен Оңтүстік Корея саяси-экономикалық қарым-қатынасын сақтай тұра, батыл қадамдармен алға дамып келеді.

Мақсаты. Ассоциацияға мүше мемлекеттер мен Оңтүстік Корея серіктестігінің негізгі бағыттарын анықтау және ортақ бағдарламалар жайлы мәлімет іздестіру. Аталмыш одақтың басты қағидаларымен танысып, іске асырылған және болашаққа жоспарланған жобалармен танысу. АСЕАН елдері мен Оңтүстік Корея арасындағы сауда айналымы, экспорт пен импорт мәселелеріне ерекше назар аударып, экономикалық серіктестіктің даму үрдісінің динамикасын анықтау.

АСЕАН елдері мен Корея Республикасының экономикалық серіктестігі: даму үрдісі мен келешегі

Бүгінгі таңда әлемдік саяси және экономикалық кеңістіктегі Оңтүстік-Шығыс Азия аймағының маңызы зор. Аймақта 630 млн халық тұрып жатыр, бұл Еуропа одағы немесе Солтүстік Американың халық санынан да көп. Оңтүстік-Шығыс Азияның территориясында орналасқан Мьянма, Индонезия, Малайзия, Таиланд, Камбоджа, Бруней, Вьетнам, Филиппин аралдары, Лаос және Сингапур мемлекеттерін АСЕАН (Оңтүстік-Шығыс Азия елдерінің ассоциациясы) біріктіреді [1].

АСЕАН он мемлекетті біріктіре отырып, экономикалық көрсеткіші бойынша әлемде жетінші орынды алады. Сарапшылардың болжамына назар аударсақ, көрсеткіш 2050 жылға қарай төртінші орынға дейін көтерілмек. Даму қарқыны бойынша аталмыш аймақ әлем мемлекеттерін артта қалтырды. Экономикалық дамудың негізін жұмыс күші мен өнімділіктің тұрақты артуы құрайды. АСЕАН елдеріндегі жұмыс күшінің саны әлемде Қытай мен Үндістаннан кейін үшінші орынға орныққан. Осындай экономикалық жетістіктерге жетіп отырған ұйым мүшелерінің маңызды экономикалық серіктестерінің бірі – Корея Республикасы. Елдер арасындағы серіктестікті зерттемес бұрын, корей елінің әлемдік экономикалық аренадағы орны қандай деген сауалға жауап берейік.

Оңтүстік Кореяның әлемдік экономикалық кеңістіктегі орны жайлы айтар болсақ, ол – табысты экономикалық дамудың айқын үлгісі. Аграрлы жүйеден заманауи постиндустриалды жүйеге айналған корей қоғамы ерекше. Этникалық және мәдени біртұтастық, білімге, мемлекеттің адалдығына, қауіпсіздікке басты назар аударып, саяси көшбасшылыққа қатер төндіретін мықты конфуциандық дәстүр – корей қоғамының басты ерекшеліктері. Бұл ерекшеліктер Азия мен Африканың басқа мемлекеттеріне экономикадағы корей тәжірибесін қолдануға шектеу болып тұр. Жалпы Корей тәжірибесі білімге негізделген экономиканы қалай құруға болтанындығын көрсетті.

Корея Республикасы коммуникация, ақпараттық технологиялар мен заманауи электроника саласындағы әлемдік деңгейдегі салаларды дамытып, қарқынды түрде зерттеулер мен бағдарламаларды дамытуға кірісті. Жоғары білімі бар қызметкерлерді жеткілікті қамтамасыз ету үшін жоғары білім беру жүйесін кеңейту қажет болды.

АСЕАН елдері мен Оңтүстік Корея арасындағы экономикалық серіктестік пайдалы сауда-экономикалық келісімдерге ие. Экономикалық серіктестік жайлы келіссөздер 1989 жылы қарашада басталды. Ассоциациямен серіктестік мәртебесі Корея Республикасына 1991 жылы шілде айында Малайзиядағы АСЕАН министрлерінің кездесуінде берілді. 2004 жылға дейін АСЕАН мен Корея Республикасы арасындағы экономикалық қатынастар кеңейіп, 2004 жылы жаңа деңгейге өтті. Корея Республикасы-АСЕАН жоғары деңгейде өткен кездесуінде жан-жақты серіктестік пен одақтастық туралы Бірлескен Декларацияға (Joint Declaration on Comprehensive Cooperation Partnership) қол қойылды [2].

Корея Республикасы мен АСЕАН арасындағы сауда-саттық тұрақты түрде жоғарылап келеді. Бұл үрдіске тікелей әсер еткен 2005 жылдың 13 желтоқсанында қабылданған Корея Республикасы-АСЕАН Кешенді экономикалық серіктестік туралы негіздемелік келісімінің күшке енуі. Және де 2009 жылы 2 маусымда серіктестер арасындағы инвестициялық еркін сауда аймағын құру туралы негіздемелік келісімнің ресми қабылдануы [3].

Аталмыш келісімнің ресми күшіне енуі АСЕАН мен Корея Республикасы шеңберінде инвестициялық ағымдардың дамуына және либералдық ашық және бәсекеге қабілетті ин-

вестициялық режимді жасауға тікелей ықпал етті. Және әлі де болса өз күшін жоғалтпаған. Келісімшарт келесі негізгі ұстанымдарды қамтиды:

- инвестициялық режимді кезең-кезеңмен ырықтандыру;
- инвесторлар мен инвестициялар үшін қолайлы жағдайлар жасау;
- өзара тиімді негізде серіктестікті дамытуға жәрдемдесу;
- АСЕАН мен Корея Республикасы арасындағы инвестицияларды ынталандыру және дамыту;
- инвестициялық ережелердің ашықтығын арттыру;
- инвестициялық қорғауды қамтамасыз ету.

Сонымен қатар, АСЕАН мен Оңтүстік Корея арасындағы серіктестік сауда келісімдерімен шектелмеген, олардың айтарлықтай бөлігі аймақтағы бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтауға бағытталған. Сондықтан Корея Республикасы АСЕАН-ның Оңтүстік-Шығыс Азияда ядролық қарудан азат әлем, бейбітшілік пен нетрафилет аймағын құру жөніндегі ынтасын толықтай қолдайды. Лаңкестік мәселесін шешу үшін АСЕАН мен Корея Республикасы 2005 жылы шілде айында Вьентьянда қабылданған Халықаралық терроризмге қарсы күрес туралы бірлескен декларацияға қол қойды.

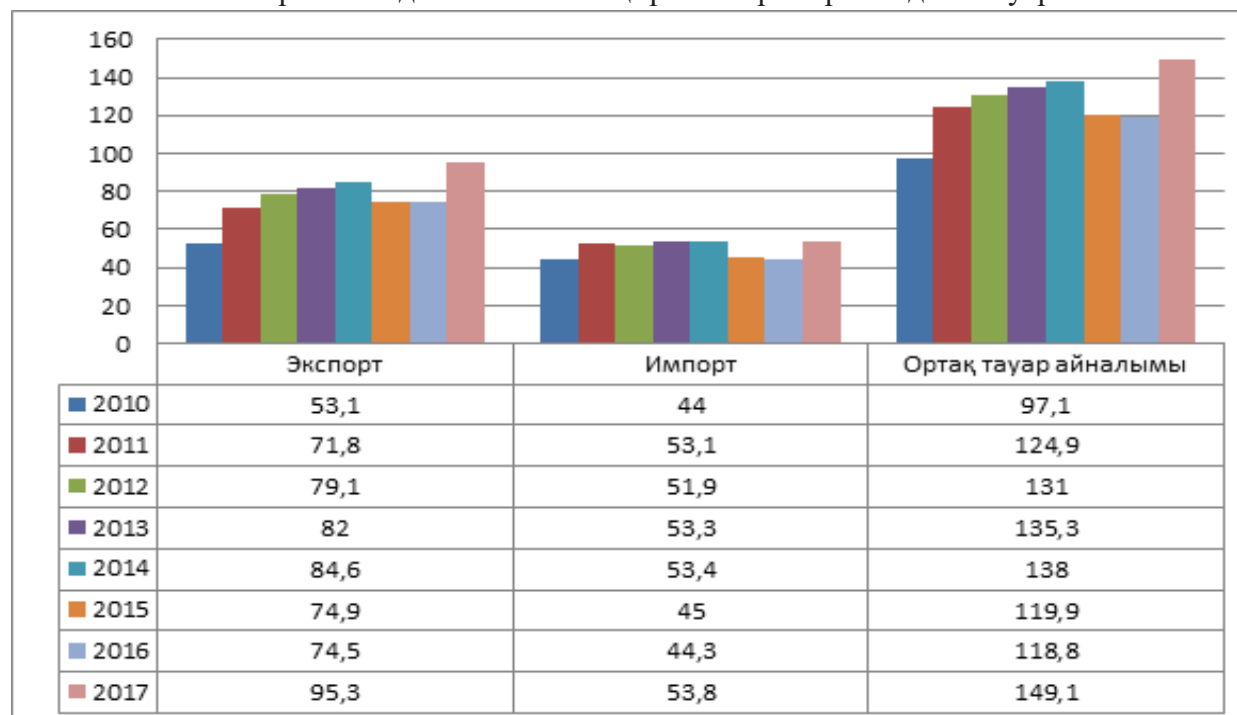
Өзара экономикалық байланыстар тарапынан қарқынды өсу байқалады. Оған бірнеше мысал келтірейік: экспорт көлемі 2010 жылы 53,1 млрд долл. құраса, 2017 жылы аталмыш көрсеткіш 95,3 млрд долл.-ға жеткен. Импорт 44 млрд долл.-дан 53,8 млрд долл., ал ортақ тауар айналымы 97,1 млрд долл.-дан 149,1 млрд долл.-ға жеткен. 2010-2017 жж. арасындағы тауар айналымы жайлы толық көрсеткіштер 1-кестеде көрсетілген.

Оңтүстік-Шығыс Азия елдері мен Корея Республикасы арасындағы экономикалық, саяси және де мәдени қарым-қатынастардың өткені мен қазіргі жағдайына көз жүгіртер болсақ, олар тұрақты түрде, тек қана жағымды көрсеткіштермен дамып келеді. Себебі Оңтүстік Корея халықаралық мәртебесін көтеріп, тек қана ұзақ мерзімді стратегиялар қолдану мақсатында серіктестерін қатаң іріктеп алады.

Осы орайда неліктен АСЕАН елдері Оңтүстік Кореямен үздіксіз байланыс ұстап тұруды қамтамасыз еткісі келеді деген орынды сұрақ туындайды. Оған себепші болған бірнеше фактор бар.

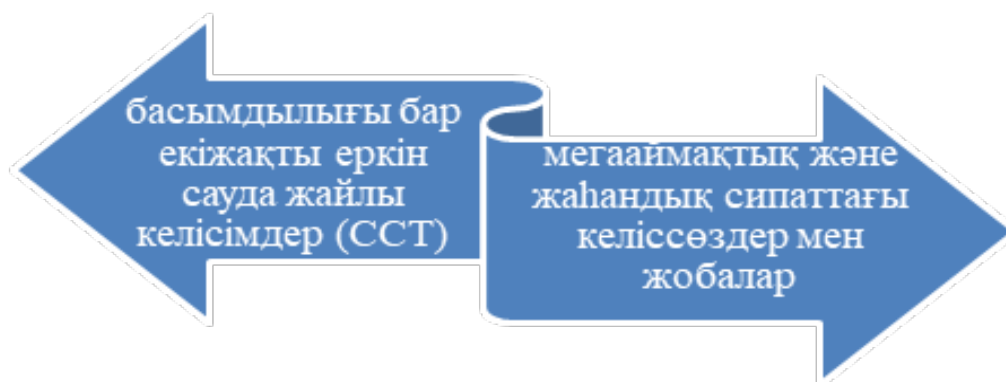
Кесте 1

2010-2017 жж. аралығындағы АСЕАН-Оңтүстік Корея арасындағы тауар айналымы

Біріншіден, бүгінгі таңда Корея Республикасы әлемдегі төртінші экономикалық державаға айналып отыр (АҚШ, Қытай және Жапония одан алда). Екіншіден, оның тарихында қатаң колонизаторлық немесе экспансионисттік мұра байқалмайды (Жапониямен салыстарғанда). Келесіден, Оңтүстік Кореяның қазіргі қоғамында айтарлықтай салмақты ішкі саяси келіспеушіліктер де жоқ (Қытаймен салыстырғанда). Және де электроника, автомобиль, теңіз жолдары мен кемелері салаларында дәл кәрістер сынды өнеркәсіптік үздік тауарларды өндіретін ел, ол – Корея Республикасы. Сондай-ақ, АСЕАН мүшелері үшін ең басты фактор – Оңтүстік Кореяның әлем алыптары АҚШ, Қытай, Жапониямен және тұрақты және бейбіт қарым-қатынаста болуы.

Жалпы Сеул ұзақ мерзімді аймақтық ингерациялық бағдарламалар мен келісімдер жаһандық дамудың стратегиясымен үйлесімді болған жағдайда ғана табысқа әкеледі деп пайымдайды. Оңтүстік Кореяның жаһандық даму стратегиясы екі сатыдан тұрады. Олар:

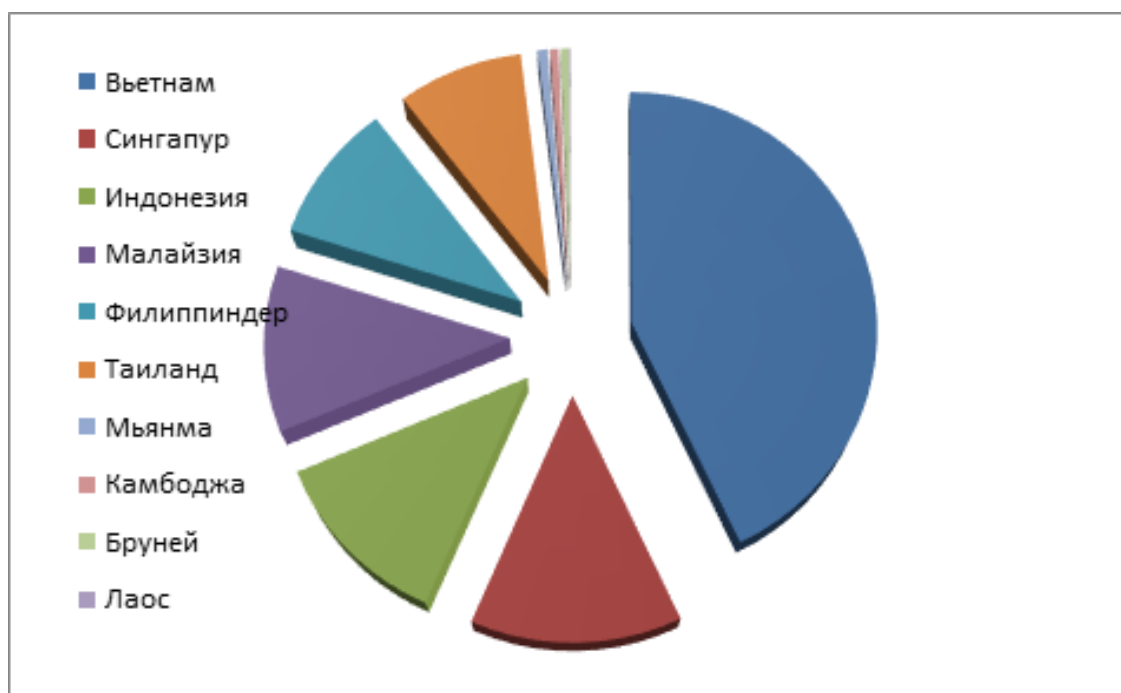
Стратегияның көздеген басты мақсаты – корей экономикасына жаңа тауар легін, инвестицияларды, ғылыми-техникалық және ақпараттық ағымдарды тарту. Корей жаһандық стратегиясы іс жүзінде де қолданылып келеді. «Жаһандық Кореяның» экономикасына ауқымды үлес қосып, стратегияны орынды қолданған корей саясаткерлерін атап өтейік [4]:

- 2003-2008 жж. Но Му Хен либералды президентінің әкімшілігі;
- 2008-2013 жж. Ли Мен Бак президенті;
- 2013-2017 жж. Пак Кын Хе президенті;
- 2017 жылы президент лауазымына тағайындалған қазіргі президент – Мун Чжэ Ин.

Жалпы Сеулдың Ассоциацияға мүше әр елмен экономикалық қарым-қатынасы өзгеше болып келеді. Корея Республикасы және АСЕАН серіктестігі жөніндегі ресми сайтта жарияланған мәліметтерге сүйене төмендегідей диаграмма жасалынды.

Диаграмма 1

Корея Республикасы мен АСЕАН елдерінің экономикалық серіктестігі

Диаграммада берілген статистикалық көрсеткіштер 2017 жылдың қорытындысына сай АСЕАН елдерінің әрқайсысымен мен Оңтүстік Корея арасындағы ортақ сауда айналымын көрсетеді. Көріп отырғанымыздай, ортақ сауда айналымының 43%-ын Вьетнам құрайды. Вьетнам мен корей елі арасындағы жалпы сауда айналымы 63,9 млрд долл. құраған; экспорт – 47,8 млрд долл. және импорт 16,2 млрд долл. Демек, Вьетнам – Ассоциация елдері арасындағы Оңтүстік Кореямен ең тығыз жұмыс жүргізетін мемлекет. Бұл екі ел өздерінің әлеуметтік-экономикалық даму моделімен ерекшеленеді. Олар 1992 жылы дипломатиялық қатынас орнатып, 2009 жылы стратегиялық серіктестік жайлы жариялаған. Елдер арасында, көбінесе, сауда, инвестициялар және гуманитарлық серіктестік аясында белсенді жұмыс жүргізіп келеді. Вьетнам экономикасының дамуында ерекше орынға ие ол – ірі корейлік Samsung компаниясы. Сондай-ақ, олар 2015 жылы екіжақты еркін сауда жөніндегі келісімге қол қойған.

2017 жылы вьетнамдық импорттың 22%-дан астамы корей тауарларына келген. Он жыл бұрын, яғни, 2007 жылы бұл көрсеткіш 8,5%-ды құраған. Ал 2018 жылдың наурыз айында Президент Мун Джэ Ин Вьетнам астанасы Ханой қаласында ресми іс-сапармен келген болатын. Сапар барысында екіжақты экономикалық серіктестік мәселелері қарастырылып, болашақ жобалар талқыланды. Сондай-ақ, сол жылы екі елдің президенттері корей-вьетнам бизнес-форумын өткізді [5]. Форум аясында елдер бейбіт байланысты жалғастырып, жаңа экономикалық белестерді бағындырғылары келетіндіктерін ашып айтты.

Вьетнамнан кейінгі АСЕАН елдері арасындағы Оңтүстік Кореяның үздік сауда серіктестері атанған елдер – Сингапур, Индонезия, Малайзия және Филиппиндер. Елдер арасындағы екіжақты тауар айналымы сәйкесінше келесідей көрсеткіштерге ие – 20,1 млрд долл., 18 млрд долл., 16,8 млрд долл., 14,3 млрд долл. Бірақ аталмыш бестікпен Камбоджа (0,86 млрд долл.), Мьянма (1 млрд долл.), Бруней (0,86 млрд долл.) және Лаос (0,1 млрд долл.) елдерінің көрсеткіштерін салыстыратын болсақ, қатты айырмашылықты байқаймыз. Аталмыш төрт мемлекет біріге отырып; барлық сауда айналымының тек 3%-ын құрайды.

Оңтүстік-Шығыс Азия елдерінің экономикалық жетістіктері мен қазіргі жағдайы Корея Республикасының аймаққа деген қызығушылығын арттырып отыр.

Бүгінде АСЕАН – Азия-Тынық мұхиты аймағындағы (АТР) интеграциялық үдерістердің орталығы. Оның сыртқы саясатындағы басты көздеген мақсаты да осы еді. Ассоциация көптеген көпсалалы қауымдастықтардың бастамашысы немесе негізгі қатысушысы ретінде өзін жоғары ұстайды.

Корея Республикасының АТР-ге байланысты ұстанған ойы 2010 жылы Иокогамада өткен саммит барысында жарияланған ақпаратқа сай келеді. Ол жерде Азия-Тынық мұхиты экономикалық ынтымақтастығын (АТЭС) сол территориядағы экономикаларды жақындастыру арқылы «ортақ еркін сауда аймағы» жайлы идея алға тартылған болатын. Идеяны іске асыру үшін сыртқы экономикалық байланыстарды дамыта отырып, ертеректе күшіне енген еркін сауда аймақтарына дағдылануға барлығы біріге көмек көрсету керектігі айқындалды. Осы ойды ұстана отырып, АСЕАН аясында Корея Республикасы, Қытай және Жапония бастаған қауымдастық пайда болды. Ол 1997 жылдан бастап жұмыс істеп келе жатқан «АСЕАН+3».

«АСЕАН+3» – ұйымның он мемлекеті мен Солтүстік-Шығыс Азиядағы ең мықты экономикалар «үштігін» біріктіретін диалогтық серіктестік құрылымы. «АСЕАН+3» аясында саяси және қауіпсіздік саласындағы ынтымақтастық белсенді дамуда. Оның басты бағыттары – терроризммен және трансұлттық қылмыспен күрес. Экономика саласында басты назар Шығыс Азияның еркін сауда аймағын құру идеясын жүзеге асыруға аударылып отыр. Бұл болашақта жаңа ірі сауда-экономикалық альянстың қалыптасуының негізгі элементі болмақ [6].

Корей экономикасының «АСЕАН+3» құрылымындағы негізгі қызығушылығы – Оңтүстік-Шығыс Азия елдерінің нарығына дайын өнімді экспорттау мүмкіндігі. Бұл әрекетті Корея АСЕАН елдерімен тікелей серіктестік арқылы да, Қытайда орналасқан өнеркәсіптік орталықтар арқылы да, екіжақты форматта жүзеге асырғысы келеді [7].

Қазіргі уақытта елдер арасындағы серіктестік экономика мен қаржы, ауыл шаруашылығы және орман шаруашылығы, денсаулық сақтау, қоршаған ортаны қорғау, саясат, қауіпсіздік, ғылым және техника, туризм, апатты жағдайды басқару және т.б. қамтитын 20-дан астам салада жүзеге асырылуда. Ассоциация елдерінің жалпы экспортының саны Қытай, Жапония және Корея Республикасына 2007 жылы 192,5 млрд. долларды, 2008 жылы 225,4 млрд. долларды құрады. Экспорттың өсімі тек бір жылдың ішінде 17,1 %-ды құрады. 2008 жылы осы елдерге АСЕАН экспорты 10,9% -ға өсті. Осы елдердегі АСЕАН-ның жалпы импорты да қарқынды өсіп келеді (2007 жылы 15,7%, ал 2008 жылы 19,5%). «+3» елдерден келген АСЕАН импортының жалпы сомасы 254,7 млрд. долл. құрады [8]. 2007 жылмен салыстырғанда 18,4% өскен, 2008 жылы 480,1 млрд. долларды құраған әлемдік экономикалық дағдарысқа қарамастан, АСЕАН елдерінің «+3» елдерімен сауда-саттық көлемі жоғары қалпын сақтауда.

Энергетикалық серіктестік мәселесі «АСЕАН+3» елдері үшін де маңызды. Осы елдер жыл сайын әр адам басына шаққандағы мұнай тұтыну бойынша көшбасшы болмағанына қарамастан, олар үшін энергетикалық тұрақтылық мәселесі көкейкесті. Сондықтан қауымдастықтың әр саммитінде энергетикалық тұрақтылықты дамыту, энергетикалық серіктестіктің қауіпсіз және орнықты дамуы мәселеріне көп көңіл бөлінеді. Соңғы «АСЕАН+3» саммитінде негізгі энергетикалық мәселелер жан-жақты талқыланды. Саммит нәтижесінде энергетика саласындағы энергия ресурстарына деген қажеттілікті, сондай-ақ мұнай импортына тәуелділікті азайтуға бағытталған серіктестікті кеңейту туралы келісімдерге қол қойылды.

Жыл сайын АСЕАН елдері, Қытай, Жапония және Корея Республикасы экономика мен саясатты салаларын ғана емес, басқа да салаларды қамтитын бірлескен бағдарламалар санын өсіріп келеді. Туризм және азық-түлік қауіпсіздігі саласындағы серіктестіктің

қарқынды түрде өсуі – аймақтағы тұрақты экономикалық және әлеуметтік дамудың негізгі факторы. Осы себепті де, әр ел өзінің ресурстық әлеуетін барынша арттыруға және ауыл шаруашылығын дамытуға тырысады. 2010 жылдың 29 қазанында «АСЕАН+3» елдері күріш қорын құруға ресми келісті. 2010 жылға дейін де күріш қоры бар болатын, бірақ ол аймақтағы табиғи апаттар кезінде төтенше жағдайларда гуманитарлық қажеттіліктерге жауап беретін тәжірбиелік жоба ретінде құрылған еді. 2010 жылдың қараша айынан бастап күріш қоры тұрақты жұмысын бастады.

2011 жылдың мамыр айынан бастап «АСЕАН+3» елдерімен бірлескен жаңа жоба - Азия аймағының экономикалық мониторингі басқармасы толықтай жұмыс істей бастады [9]. Бұл басқару бөлімі бірқатар макроэкономикалық зерттеулер жүргізеді, сондай-ақ «АСЕАН+3» елдеріне несие беру мәселерін зерттейді.

Әлеуметтік қамсыздандыру және даму саласында «АСЕАН+3» елдер серіктестігінің негізгі басым бағыттары:

- қоғамның қартаю үрдісіне қарсы күресетін саясат пен бағдарламаларды әзірлеу;
- әлеуметтік саладағы адами ресурстарды дамыту;
- қарттар мен мүгедектерге және басқа да салаларға әлеуметтік көмек және қызметтер көрсетуді қамтамасыз ету.

Ал экологиялық қауіпсіздік саласындағы серіктестігісерік келесі салаларға бағытталған:

- климатты өзгерту мәселелері;
- су ресурстарын басқару жөніндегі бағдарламалар;
- экологиялық қауіпсіз технологияларды дамыту;
- экологиялық таза өндірісті дамыту.

Денсаулық сақтау саласында «АСЕАН+3» елдері айтарлықтай нәтижелерге қол жеткізді. Жұқпалы аурулардың алдын-алу, қадағалау және пайда болған жұқпалы ауруларды уақтылы оқшаулауға негізінделген аймақтық дайындықты арттыру жөніндегі кешенді бағдарлама H1N1 тұмауы (шошқа тұмауы) және H5N1 (құс тұмауы) ауруының ошақтарына тез арада шаралар қабылдауға мүмкіндік берді. Денсаулық сақтау саласындағы серіктестікті дамыту мақсатында қауымдастыққа мүше елдерде жаңа инфекциялық аурулардың ақпараттық орталығы құрылды. АСЕАН, Қытай, Жапония және Корея Республикасы арасындағы кешенді серіктестік әлемдегі Азия аймағын нығайтуға алып келеді.

Аталмыш қауымдастық аясындағы жеке Оңтүстік Кореяның жетістіктері жайлы айтар болсақ, ол біршама бағыттарда жұмыс жасап келеді. Бірақ біздің ерекше назар аударатын саламыз, ол әрине, экономика. 2011 жылдың мамыр айында Сеул сыртқы сауда айнаымының 1/3 бөлігі келетін Қытай және Жапониямен еркін сауда келісімі (ССТ) жайлы уағдаласты. Бұл идея, негізінен, 2002 жылдан бері талқыланып келген. Алайда іс жүзінде ешқандай практикалық жұмыс жасалмағанды. Сарапшылардың мәлімдеуінше, үшжақты келісімнің жасалуы 2015 жылдың өзінде Қытайдың ЖІӨ-ін 2%-ға, Жапонияның ЖІӨ-ін 0,3%-ға, ал Оңтүстік Кореяның көрсеткішін 2,8%-ға арттыратын болады. Экономикалық жақындасуға негізделген қызығушылық үш мемлекетті ортақ мәміле тауып, Солтүстік-Шығыс Азия аймағындағы интеграцияның келешегі мен мазмұны жайлы біржақты позиция ұстануға итермелейді. Үшжақты келісім экономикасы жоғары елдерді жақындастырып қана қоймай, осы үш мемлекетті Солтүстік-Шығыс Азия аймағында орын алып жатқан интеграциялық үдерістердің барысы мен келешегі жайлы шешімдерді ортақтасып қабылдауға итермелейді.

«АСЕАН+3» қауымдастығына мүшелікке енген Корея Республикасының көздеген тағы бір ойы – Қытай және Жапониямен арада болған түсініспеушіліктердің алдын алу мәселесі. Саясат пен қауіпсіздік салаларындағы уақыты тозған мемлекетаралық мәселелерді (оған қоса, территориялдық пікірталастар және тарихи оқиғалар) шешімін табу – экономикалық өсімге әсер ететін басты факторлардың бірі [10].

Қорытындылай келе, бүгінде АСЕАН елдері Корея Республикасының ең ірі экономикалық серіктестерінің біріне айналып отыр. Ассоциация аймағында өзін өте

қолайлы сезінетін Сеул жылдан-жылға көрсеткіштерді жақсартып келеді. Оған мықты әсер ететін екі басты фактор: Еркін сауда жөніндегі келісім және «АСЕАН+3» қауымдастығының құрылуы. Еркін сауда жөніндегі келісім АСЕАН елдері мен Оңтүстік Корея арасындағы экономикалық кедергілердің алдын алып, қарым-қатынасты жан-жақты дамытуға жол ашты. Ал «АСЕАН+3» қауымдастығы аса дамыған Сеул, Пекин және Токионы жақындата түсті. Қауымдастық төңірегінде атқарылған жобалардың барлығы әлемдік экономикалық аренадағы Оңтүстік-Шығыс Азия елдерінің орнын ерекшелендірді.

Сондай-ақ, Корея Республикасының президенттік лауазымына Мун Джэ Инның тағайындалуы Сеул мен АСЕАН елдері арасындағы саяси-экономикалық қатынастарға жаңа серпін берді. Оның сыртқы саясатындағы басты бағыттардың бірі – ол Оңтүстік-Шығыс Азия аймағындағы елдермен барынша тығыз жұмыс жасау. Тараптар 2020 жылға қарай тауар айналымын 200 млрд долл.-ға жеткізуді көздеп отыр.

Әдебиеттер тізімі

1. Ефимова Л.М. Об итогах года в регионе Юго-Восточной Азии // Образование в России. – [Электрон. ресурс]. – 2019. – URL: <https://russiaedu.ru/vuz/77/mgimo/news/professor-kafedry-vostokovedeniia-l-m-efimova-ob-itogakh-goda-v-regione-iugo-vostochnoi-azii> . (жүгіну уақыты: 04.01.19) .
2. ASEAN-Republic of Korea Plan of Action to Implement the Joint Declaration on Comprehensive Cooperation Partnership [Электрон. ресурс]. – 2012. – URL: https://asean.org/?static_post=asean-republic-of-korea-plan-of-action-to-implement-the-joint-declaration-on-comprehensive-cooperation-partnership . (жүгіну уақыты: 14.06.12) .
3. 한 – ASEAN 정치 · 경제관계 [Электрон. ресурс]. – 2017. – URL: https://www.asean-korea.org/kor/ASEAN/ak_overview.asp . (жүгіну уақыты: 21.10.18) .
4. Fedorovskii A.N. Priorities of the Republic of Korea in Integration Projects. – Moscow: Outlines of global transformations. – 2017. – Vol. 10. – P. 153.
5. Бокарев Д. Южная Корея и Вьетнам – новый мощный азиатский тандем. [Электрон. ресурс]. – 2018. – URL: <https://ru.journal-neo.org/2018/04/21/yuzhnaya-koreya-i-v-etnam-povu-j-moshhny-j-aziatskij-tandem/> . (жүгіну уақыты: 21.04.18)
6. Панова А.Н., Бажанова Е.П., Райкова Ю.А ред. Азиатско-Тихоокеанский регион: региональные проблемы, международные организации, экономические группировки: справочник. – Москва: Восток-Запад, 2010. – 320 с.
7. Рогожин А. Economic relations between ASEAN and China – view without illusions. – Москва: ИВИ РАН, 2017. – 36 с.
8. Joint Media Statement, the 12th ASEAN Economic (AEM) plus Three Consultations. [Электрон. ресурс]. – 2009. – URL: <https://www.asean.org/wp-content/uploads/images/archive/JMS-12th-AEM-Plus-Three.pdf> (жүгіну уақыты: 15.08.09) .
9. Сергун И.П. АСЕАН+3: Ключевые позиции сотрудничества и перспективы развития // Известия Саратовского университета – 2011. – Т. 11. № 2. – 29-34 с.
10. Glosserman B., Synder S.A. The Japan-South Korea Identity Clash. East Asian Security and the United States. – New York: Columbia University Press, 2015. – 219 p.

А. Т. Ахметова, А.Әлібекұлы

Евразийский национальный университет им. Л.Н.Гумилева, Нур-Султан, Казахстан

Экономическое сотрудничество АСЕАН и Республики Корея: процесс развития и перспективы

Аннотация. В данной статье рассмотрено экономическое сотрудничество стран АСЕАН и Республики Корея, чья роль на мировой арене очень важна. Республика Корея за короткое время из аграрного государства преобразовалась в центр высоких технологий, тем самым заняв 12-е место в экономической сфере мира и 4-е место в Азии. Сегодня она играет ведущую роль в политической, экономической и социально-культурной среде. Регион Юго-Восточной Азии в свою очередь расположен на важной геополитической территории и имеет большое экономическое и стратегическое значение. Десять стран, входящих в этот регион, объединяет Ассоциация государств Юго-Восточной Азии (АСЕАН). С момента создания АСЕАН зарекомендовала себя как одна из самых быстрорастущих региональных групп во всем мире. Существует важная особенность в развитии государственной экономики практически всех стран в данном регионе: они все отошли от системы внутреннего рынка с непосредственным участием государства и работают на внешний экспорт. Эта стратегия в свою очередь открыла путь для межгосударственного экономического сотрудничества в регионе. Одним из основных партнеров АСЕАН по внешнеэкономической политике является Республика Корея. Масштабы двустороннего партнерства расширяются из года в год и дают хорошие результаты.

Ключевые слова: АСЕАН, Республика Корея, экономическое сотрудничество, ВВП, интеграция, инвестиции, товарооборот, экспорт, импорт.

A.T. Akhmetova, A. Alibekuly

L.N.Gumilyov Eurasian National University, Nur-Sultan, Kazakhstan

Economic cooperation between ASEAN and Republic of Korea: development process and prospects

Abstract. The article discusses the economic cooperation between ASEAN and Republic of Korea, whose role in the world is very important. The Republic of Korea in a short period of time transformed from an agrarian state into a high-tech center, thereby taking 12th place in the economic sphere of the world and the 4th place in Asia. Today, South Korea plays a leading role in the political, economic and socio-cultural environment. The region of South-East Asia, in turn, is located in an important geopolitical territory. And this region has a high economic and strategic importance. Ten countries of region united by the Association of South-East Asian Nations (ASEAN). Since the establishment of the ASEAN, it has promoted itself as one of the fastest growing regional groups in the world. There is an important feature in the development of the state economy of almost all countries in this region. They all departed from the system of the internal market with the direct participation of the state and work on external exports. This strategy, in turn, opened the way for interstate economic cooperation in the region. One of the main partner of ASEAN in foreign economic policy is the Republic of Korea. The scale of the bilateral partnership is expanding from year to year and giving good results.

Key words: ASEAN, Republic of Korea, economic partnership, integration, GDP, China, Japan, investments, trade, import, export.

References

1. Efimova L.M. Ob itogah goda v regione Jugo-Vostochnoj Azii. [The results of the year in Southeast Asia region]. *Образование в России* [Education in Russia]. Available at: <https://rus-siaedu.ru/vuz/77/mgimo/news/professor-kafedry-vostokovedeniia-l-m-efimova-ob-itogakh-goda-v-regione-iugo-vostochnoi-azii>. (accessed 04.01.19).
2. ASEAN-Republic of Korea Plan of Action to Implement the Joint Declaration on Comprehensive Cooperation Partnership. Available at: https://asean.org/?static_post=asean-republic-of-korea-plan-of-action-to-implement-the-joint-declaration-on-comprehensive-cooperation-partnership (accessed 14.06.12) .

3. Political and economic relations between Republic of Korea and ASEAN [한 – ASEAN 정치 · 경제 관계]. Available at: https://www.aseankorea.org/kor/ASEAN/ak_overview.asp (accessed: 21.10.18).
4. Fedorovskii A.N. Priorities of the Republic of Korea in Integration Projects. – Moscow: Outlines of global transformations, **10**, 153 (2017).
5. Bokarev D. Juzhnaja Koreja i V'etnam – novyj moshhnyj aziatskij tandem [South Korean and Vietnam: new powerful asian tandem]. Available at: <https://ru.journal-neo.org/2018/04/21/yuzhnaya-koreya-i-v-etnam-novy-j-moshhny-j-aziatskij-tandem/> (accessed: 21.04.18).
6. Panova A.N., Bazhanova E.P., Rajkova Ju.A red. Aziatsko-Tihookeanskij region: regional'nye problemy, mezhdunarodnye organizacii, jekonomicheskie gruppirovki: spravochnik. [Asia-Pacific region: regional problems, international organizations, economic groups: a guide.] (Vostok-Zapad, Moscow, 2010).
7. Rogozhin A. Economic relations between ASEAN and China – view without illusions. (IVI RAN, Moscow, 2017).
8. Joint Media Statement, the 12th ASEAN Economic (AEM) plus Three Consultations. Available at: <https://www.asean.org/wp-content/uploads/images/archive/JMS-12th-AEM-Plus-Three.pdf> (accessed 15.08.09).
9. Sergun I.P. Kljuchevye pozicii sotrudnichestva i perspektivy razvitija. [Key positions of economic cooperation and development prospects], Izvestija Saratovskogo universiteta [News of Saratovsk University], **11** (2), 29-34 (2011). [in russian].
10. Glosserman B., Synder S.A. The Japan-South Korea Identity Clash. East Asian Security and the United States. (Columbia University Press, New York, 2015).

Авторлар туралы мәлімет:

Ахметова А.Т. – Шығыстану кафедрасының 2 курс магистранты, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Халықаралық қатынастар факультеті, Нұр-Сұлтан, Қазақстан.

Әлібекұлы А. – филология ғылымдарының кандидаты, доцент, Халықаралық қатынастар факультеті, Шығыстану кафедрасының меңгерушісі, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Нұр-Сұлтан, Қазақстан.

Akhmetova A.T. – 2nd year student of master program, Faculty of International Relations, Department of Oriental Studies, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Nur-Sultan, Kazakhstan.

Alibekuly A. – Head of the Department of Oriental Studies, Candidate of Philology, Acting Professor, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Nur-Sultan, Kazakhstan.

**«Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы.
Саяси ғылымдар. Аймақтану. Шығыстану. Түркітану сериясы»
журналында мақала жариялау ережесі**

1. Журнал мақсаты. Саяси ғылымдар, аймақтану, шығыстану, түркітану салалары бойынша мұқият тексеруден өткен ғылыми құндылығы бар мақалалар жариялау.

2. Журналда мақала жариялаушы автор мақаланың қол қойылған бір дана қағаз нұсқасын Ғылыми басылымдар бөліміне (редакцияға, мекенжайы: 010008, Қазақстан Республикасы, Астана қаласы, Қ. Сәтпаев көшесі, 2, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Бас ғимарат, 349 кабинет) және vest_polit@enu.kz электрондық поштасына Word форматындағы нұсқаларын жіберу қажет. Мақала мәтінінің қағаз нұсқасы мен электронды нұсқалары бірдей болулары қажет.

Мақалалар *қазақ, орыс, ағылшын, араб, түрік* тілдерінде қабылданады.

3. Автордың қолжазбаны редакцияға жіберуі мақаланың Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің хабаршысында басуға келісімін, шетел тіліне аударылып қайта басылуына келісімін білдіреді. Автор мақаланы редакцияға жіберу арқылы автор туралы мәліметтің дұрыстығына, мақала көшірілмегендігіне (плагиаттың жоқтығына) және басқа да заңсыз көшірмелердің жоқтығына кепілдеме береді. Сонымен қатар мақала мәтінін плагиат жүйесінде тексеруге келісімін білдіреді.

4. Мақаланың көлемі 18 беттен аспауға тиіс (6 беттен бастап).

Мақаланың құрылымы

5. XFTAP <http://grnti.ru/> - *бірінші жолдың сол жақтауында;*

Автор(лар)дың аты-жөні – жолдың ортасында;

Мекеменің толық атауы, қаласы, мемлекеті (егер авторлар әртүрлі мекемеде жұмыс жасайтын болса, онда әр автор мен оның жұмыс мекемесі қасында бірдей белгі қойылу керек) – жолдың ортасында;

Автор(лар)дың E-mail-ы – жақша ішінде, курсивпен, жолдың ортасында;

Мақала атауы – жолдың ортасында;

Аннотация (100-200 сөз; мақаланың атауын мейлінше қайталамауы қажет; әдебиеттерге сілтемелер болмауы қажет; мақаланың құрылысын (кіріспе, мақаланың мақсаты, міндеттері, қарастырылып отырған сұрақтың тарихы, зерттеу әдістері, нәтижелер/талқылау, қорытынды) сақтай отырып, мақаланың қысқаша мазмұны берілуі қажет).

Түйін сөздер (6-8 сөз не сөз тіркесі). Түйін сөздер мақала мазмұнын көрсетіп, мейлінше мақала атауы мен аннотациядағы сөздерді қайталамай, мақала мазмұнындағы сөздерді қолдану қажет. Сонымен қатар, ақпараттық-ізвестіру жүйелерінде мақаланы жеңіл табуға мүмкіндік беретін ғылым салаларының терминдерін қолдану қажет.

Негізгі мәтін мақаланың мақсаты, міндеттері, қарастырылып отырған сұрақтың тарихы, зерттеу әдістері, нәтижелер/талқылау, қорытынды бөлімдерін қамтуы қажет – *жоларалық интервал - 1, азат жол «қызыл жолдан» - 1,25см, беттеу жолағы – еніне сай жасалады.*

Таблица, суреттер – аталғаннан кейін орналастырылады. Әр таблица, сурет қасында оның аталуы болуы қажет. Сурет айқын, сканерден өтпеген болуы керек.

Жалпы қолданыста бар аббревиатуралар мен қысқартулардан басқалары міндетті түрде алғаш қолданғанда түсіндірілуі берілуі қажет.

Қаржылай көмек туралы ақпарат бірінші бетте көрсетіледі.

Әдебиеттер тізімі. Мәтінде әдібиеттерге сілтемелер тікжақшаға алынады. Мәтіндегі әдебиеттер тізіміне сілтемелердің номерленуі мәтінде қолданылуына қатысты жүргізіліде: мәтінде кездескен әдебиетке алғашқы сілтеме [1] арқылы, екінші сілтеме [2] арқылы т.с.с. жүргізіледі. Кітапқа жасалатын сілтемелерде қолданылған беттері де көрсетілуі керек (мысалы, [1, б. 45]). Жарияланбаған еңбектерге сілтемелер жасалмайды. Сонымен қатар, рецензиядан өтпейтін басылымдарға да сілтемелер жасалмайды (әдебиеттер тізімін,

әдебиеттер тізімінің ағылшынша әзірлеу үлгілерін журнал bulpolit.enu.kz сайтындағы **мақаланы рәсімдеу үлгісінен қараңыз**).

6. Мақала соңындағы әдебиеттер тізімінен кейін библиографиялық мәліметтер орыс және ағылшын тілінде (егер мақала қазақ тілінде жазылса), қазақ және ағылшын тілінде (егер мақала орыс тілінде жазылса), орыс және қазақ тілінде (егер мақала ағылшын тілінде жазылған болса), орыс және ағылшын тілінде (егер мақала түрік немесе араб тілінде жазылса) беріледі.

Авторлар туралы мәлімет: автордың аты-жөні, ғылыми атағы, қызметі, жұмыс орны, жұмыс орнының мекен-жайы, телефон, e-mail – қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде толтырылады.

7. Қолжазба мұқият тексерілген болуы қажет. Техникалық талаптарға сай келмеген қолжазбалар қайта өңдеуге қайтарылады. Қолжазбаның қайтарылуы оның журналда басылуына жіберілуін білдірмейді.

Редакцияға түскен мақала жабық (анонимді) тексеруге жіберіледі. Барлық рецензиялар авторларға жіберіледі. Автор (рецензент мақаланы түзетуге ұсыныс берген жағдайда) өңдеп қайта, қолжазбаның түзетілген нұсқасын редакцияға қайта жіберуі қажет. Рецензент жарамсыз деп таныған мақала қайтара қарастырылмайды. Мақаланың түзетілген нұсқасы мен автордың рецензентке жауабы редакцияға жіберіледі.

Пікірі мақұлданған мақалаларды редколлегия алқасына талқылап, басуға келіседі.

8. Төлемақы. Басылымға рұқсат етілген мақала авторларына төлем жасау туралы ескертіледі. Төлем көлемі 2018 жылы 4500 тенге – Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ қызметкерлері үшін және 5500 тенге басқа ұйым қызметкерлеріне.

Provision on Articles submitted to the Journal
“Bulletin of L.N. Gumilyov Eurasian National University. Political Science. Regional studies. Oriental studies. Turkology Series”

1. Purpose of the journal. Publication of carefully selected original scientific works and book reviews in the fields of political science, regional studies, oriental studies, turkology.

2. An author who wishes to publish an article in a journal must submit the article in hard copy (printed version) in one copy, signed by the author to the scientific publication office (at the address: 010008, Republic of Kazakhstan, Astana, Satpayev St., 2. L.N. Gumilyov Eurasian National University, Main Building, room 349) and by e-mail vest_polit@enu.kz in Word format. At the same time, the correspondence between Word-version and the hard copy must be strictly maintained.

Language of publications: *Kazakh, Russian, English, Turkish, Arabic.*

3. Submission of articles to the scientific publication office means the authors' consent to the right of the Publisher, L.N. Gumilyov Eurasian National University, to publish articles in the journal and the re-publication of it in any foreign language. Submitting the text of the work for publication in the journal, the author guarantees the correctness of all information about himself, the lack of plagiarism and other forms of improper borrowing in the article, the proper formulation of all borrowings of text, tables, diagrams, illustrations and also he/she agrees to check the uniqueness of the article text.

4. The volume of the article should not exceed 18 pages (from 6 pages).

5. Structure of the article (page – A4 format, portrait orientation, page margins on all sides - 20 mm. Font: type - Times New Roman, font size - 14)

IRSTI <http://grnti.ru/> - *first line, left*

Initials and Surname of the author (s) - *center alignment, italics*

Full name of the organization, city, country (if the authors work in different organizations, you need to put the same icon next to the name of the author and the corresponding organization) - *center alignment, italics*

Author's e-mail (s)- *in brackets, italics*

Article title - *center alignment, bold*

Abstract (100-200 words, it should not contain a formula, the article title should not repeat in the content, it should not contain bibliographic references, it should reflect the summary of the article, preserving the structure of the article - introduction, problem statement, goals, history, research methods, results /discussion, conclusion).

Key words (6-8 words/word combination. Keywords should reflect the main content of the article, use terms from the article, as well as terms that define the subject area and include other important concepts that make it easier and more convenient to find the article using the information retrieval system).

The main text of the article should contain an introduction, problem statement, goals, history, research methods, results / discussion, conclusion - *line spacing - 1, indent of the “red line” -1.25 cm, alignment in width.*

Tables, figures should be placed after the mention. Each illustration should be followed by an inscription. Figures should be clear, clean, not scanned.

All **abbreviations**, with the exception of those known to be generally known, must be deciphered when first used in the text.

Information on **the financial support** of the article is indicated on the first page in the form of a footnote.

References

In the text references are indicated in square brackets. References should be numbered strictly in the order of the mention in the text. The first reference in the text to the literature should have the number [1], the second - [2], etc. The reference to the book in the main text of the article should be accompanied by an indication of the pages used (for example, [1, p. 45]). References to unpublished works are not allowed. Unreasonable references to unreviewed publications (examples of the description of the list of literature, descriptions of the list of literature in English, see on the journal web-site bulpolit.enu.kz).

At the end of the article, after the list of references, it is necessary to indicate bibliographic data in Russian and English (if the article is in Kazakh), in Kazakh and English (if the article is in Russian) and in Russian and Kazakh languages (if the article is English language), in Russian and English (if the article is in Turkish or Arabic language).

Information about authors: surname, name, patronymic, scientific degree, position, place of work, full work address, telephone, e-mail - in Kazakh, Russian and English.

6. The article must be **carefully verified**. Articles that do not meet technical requirements will be returned for revision. Returning for revision does not mean that the article has been accepted for publication.

7. Work with electronic proofreading. Articles received by the Department of Scientific Publications (editorial office) are sent to anonymous review. All reviews of the article are sent to the author. The authors must send the proof of the article within three days. Articles that receive a negative review for a second review are not accepted. Corrected versions of articles and the author's response to the reviewer are sent to the editorial office. Articles that have positive reviews are submitted to the editorial boards of the journal for discussion and approval for publication.

Periodicity of the journal: 4 times a year.

8. Payment. Authors who have received a positive conclusion for publication should make payment on the following requisites (for ENU employees - 4,500 tenge, for outside organizations - 5,500 tenge):

**Положение о рукописях, представляемых в журнал «Вестник Евразийского
национального университета имени Л.Н.Гумилева. Серия: Политические науки.
Регионоведение. Востоковедение. Тюркология»**

1. **Цель журнала.** Публикация тщательно отобранных оригинальных научных работ и обзоров книг по направлениям политические науки, международные отношения, востоковедение, регионоведение, тюркология.

2. Автору, желающему опубликовать статью в журнале необходимо представить рукопись в твердой копии (распечатанном варианте) в одном экземпляре, подписанном автором в Отдел научных изданий (по адресу: 010008, Казахстан, г. Астана, ул. Сатпаева, 2, Евразийский национальный университет им. Л.Н.Гумилева, Учебно-административный корпус, каб. 349) и по e-mail vest_polit@enu.kz. При этом должно быть строго выдержано соответствие между Word-файлом и твердой копией.

Язык публикаций: *казахский, русский, английский, турецкий, арабский.*

3. Отправление статей в редакцию означает согласие авторов на право Издателя, Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева, издания статей в журнале и переиздания их на любом иностранном языке. Представляя текст работы для публикации в журнале, автор гарантирует правильность всех сведений о себе, отсутствие плагиата и других форм неправомерного заимствования в рукописи, надлежащее оформление всех заимствований текста, таблиц, схем, иллюстраций, а также дает согласие на проверку уникальности текста статьи.

4. Объем статьи не должен превышать 18 страниц (от 6 страниц).

5. **Схема построения статьи** (страница – А4, книжная ориентация, поля со всех сторон – 20 мм. Шрифт: *тип – Times New Roman, размер (кегель) - 14*):

МРНТИ <http://grnti.ru/> - первая строка, слева

Инициалы и Фамилию автора(ов)- выравнивание по центру, курсив

Полное наименование организации, город, страна (если авторы работают в разных организациях, необходимо поставить одинаковый значок около фамилии автора и соответствующей организации)

E-mail автора(ов) – в скобках курсив

Название статьи – выравнивание по центру полужирным шрифтом

Аннотация (100-200 слов; не должна содержать формулы, по содержанию повторять название статьи; не должна содержать библиографические ссылки; должна отражать краткое содержание статьи, сохраняя структуру статьи – введение, постановка задачи, цели, история, методы исследования, результаты/обсуждение, заключение/выводы).

Ключевые слова (6-8 слов/словосочетаний).

Ключевые слова должны отражать основное содержание статьи, использовать термины из текста статьи, а также термины, определяющие предметную область и включающие другие важные понятия, позволяющие облегчить и расширить возможности нахождения статьи средствами информационно-поисковой системы).

Основной текст статьи должен содержать введение, постановка задачи, цели, история, методы исследования, результаты/обсуждение, заключение/выводы – *межстрочный интервал – 1, отступ «красной строки» -1,25 см, выравнивание по ширине.*

Таблицы, рисунки необходимо располагать после упоминания. С каждой иллюстрацией должна следовать надпись. Рисунки должны быть четкими, чистыми, несканированными.

Все **аббревиатуры и сокращения**, за исключением заведомо общеизвестных, должны быть расшифрованы при первом употреблении в тексте.

Сведения о финансовой поддержке работы указываются на первой странице в виде сноски.

Список литературы. В тексте ссылки обозначаются в квадратных скобках. Ссылки должны быть пронумерованы строго по порядку упоминания в тексте. Первая ссылка в тексте на литературу должна иметь номер [1], вторая - [2] и т.д. Ссылка на книгу в основном тексте статьи должна сопровождаться указанием использованных страниц (например, [1, с. 45]). Ссылки на неопубликованные работы не допускаются. Нежелательны ссылки на нецензурируемые издания (примеры описания списка литературы, описания списка литературы на английском языке см. на сайте журнала bulpolit.enu.kz в образце оформления статьи).

В конце статьи, после списка литературы, необходимо указать библиографические данные на русском и английском языках (если статья оформлена на казахском языке), на казахском и английском языках (если статья оформлена на русском языке), на русском и казахском языках (если статья оформлена на английском языке), на русском и английском (если статья оформлена на турецком или арабском языках).

Сведения об авторах: фамилия, имя, отчество, научная степень, должность, место работы, полный служебный адрес, телефон, e-mail – на казахском, русском и английском языках.

6. Рукопись должна быть тщательно выверена. Рукописи, не соответствующие техническим требованиям, будут возвращены на доработку. Возвращение на доработку не означает, что рукопись принята к опубликованию.

7. Работа с электронной корректурой. Статьи, поступившие в Отдел научных изданий (редакция), отправляются на анонимное рецензирование. Все рецензии по статье отправляются автору. Статьи, получившие отрицательную рецензию к повторному рассмотрению не принимаются. Исправленные варианты статей и ответ автора рецензенту присылаются в редакцию. Статьи, имеющие положительные рецензии, представляются редколлегии журнала для обсуждения и утверждения для публикации.

Периодичность журнала: 4 раза в год.

8. Оплата. Авторам, получившим положительное заключение к опубликованию необходимо произвести оплату по следующим реквизитам (для сотрудников ЕНУ им. Л.Н. Гумилева – 4500 тенге, для сторонних организаций – 5500 тенге):

Редактор: Р.А. Нуртазина
Шығарушы редактор: Е.А. Изтелеуова
Дизайн: Е.А. Изтелеуова

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
Хабаршысы. Саяси ғылымдар. Аймақтану. Шығыстану. Түркітану сериясы.
-2019. - 2(127). - Нұр-султан: ЕҰУ. 197-б.
Шартты б.т. -24,6 Таралымы - 35 дана

Мазмұнына типография жауап бермейді.

Редакция мекен-жайы: 010008, Нұр-Сұлтан қ.,
Сатпаев көшесі, 2.
Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті
Тел.: (87172) 709-500 (ішкі 31-434)

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің баспасында басылды